

ID-DIPARTIMENT GĦALL-KURRIKULU,
TAGĦLIM TUL IL-ĦAJJA U IMPJEGABILITÀ
It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Primarji 2024

Ir-Raba' Sena

IL-MALTI (L-Oral)

Il-Ħin: 10 minuti

Il-Karta tal-Istudenti (B)

Il-Marki
L-Oral tal-Malti
20 marka

1. Għandek 5 minuti ċans sabiex tipprepara għal dan l-oral.
2. Inti se tiġi eżaminat għall-ħiliet tiegħek fil-qari, għall-mod kif tesprimi ruġek, għall-ideat, u l-ħila li tibni argument.
3. Waqt l-eżami l-eżaminatur se jitolbok taqra paragrafu minn silta letterarja u wara trid twieġeb il-mistoqsijiet fuqha.

Il-mużika

Il-mużika minn dejjem kienet popolari. Fl-antik, in-nisa Maltin kienu jgħannu huma u jagħmlu l-faċendi filwaqt li l-irġiel kienu jgħannu waqt ix-xogħol tagħhom barra mid-dar. Parti mid-divertiment tagħhom kien li jiltaqgħu fil-pjazza jew f'xi ħanut tax-xorb u jgħannu jew jisimgħu lil min jgħanni u min idoqq il-kitarra. Dan il-kant u d-daqq kien organizzat kemm fit-toroq kif ukoll fil-festi u fit-tiġijiet.

L-opra kienet waħda mill-aqwa divertimenti tal-Maltin, speċjalment tas-soċjetà għolja. Is-sinjuri kienu jmorru t-teatru b'mod regolari. Kienu jiġu kantanti minn barra, li bdew jiġbdu iktar dilettanti tal-opra sabiex jattendu t-teatri. Siltiet mill-opri l-iktar magħrufa saru popolari anke ma' daww li lanqas kienu jafu skola, u forsi lanqas qatt resqu lejn teatru. Fil-bliet bdew jitwiellu daww li nsejnhom teatrin, u dawn ħadu post l-għana tan-nisa fid-djar tagħhom.

Imbagħad bdew il-kazini tal-festa u l-baned li bdew jiġbdu nies biex jitgħallmu jdoqqu xi strument. Il-marċi fil-festi bdew iħajru iktar nies jitgħallmu l-mużika. Żdiedu l-bandisti li bdew iqattgħu l-ħin liberu tagħhom jistudjaw il-marċi u llum il-baned huma popolari f'kull belt jew raħal, u għadek issib tfal li jiħajru jitgħallmu xi strument tal-banda.

In-nies bdew iqisu l-mużika u l-kant bħala passatemp u t-tfal bdew jattendu lezzjonijiet tal-pjanu, tal-vjolin u ta' strumenti oħra. Aktar tard daħal anke ż-żfin bit-tipi differenti tiegħu.

Fl-istess waqt bdiet tiżviluppa l-mużika popolari u llum saret l-aktar mismugħa mill-kbar u żgħar. Id-diski u l-kanzunetti Ingliżi u Taljani kienu u għadhom il-favoriti tal-Maltin. Illum insibu wkoll il-kanzunetta Maltija b'ħafna konkorsi u festivals. B'hekk nistgħu ngħidu li l-mużika u l-kant, minbarra li kienu sfog għal ħafna nies, għenu biex tikber il-kultura f'Malta.

* * *

L-ewwel mistoqsija:

Għidli fil-qosor dwar xiex kienet is-silta li għadek kif qrajt.

It-tieni mistoqsija:

Inti tħobbha l-mużika? Xi tħobb tisma'?

It-tielet mistoqsija:

Tixtieq titgħallim xi strument mużikali jew tirreċta fuq il-palk? Għaliex?

Ir-raba' mistoqsija:

Fil-ħin liberu tiegħek, xi tħobb tagħmel?

Il-ħames mistoqsija:

Kieku inti kont kantant/a, x'kanzunetti tkanta? Issemmili xi waħda?

TMIEM